

UGOVORNO PRAVO OSIGURANJA KOMENTAR ZAKONSKIH ODREDABA

Drago Pavić

Zagreb, 2009., VIII+690 str. Izdavač: Tectus d.o.o.

Naš vrhunski znanstvenik i stručnjak, prof.dr.sc. Drago Pavić, obogatio je hrvatsku pravnu literaturu još jednom iznimnom knjigom pod naslovom "Ugovorno pravo osiguranja : Komentar zakonskih odredaba".

Na gotovo sedamsto stranica teksta, uz 966 bilješki, cjelovito je prikazan sustav pravnih normi koje uređuju odnos koji nastaje sklapanjem ugovora o osiguranju. Poznavanje te materije nužna je pretpostavka bavljenja osiguranjem. Upravo danas, kada je došlo do reforme i kodifikacije hrvatskog prava osiguranja uz istovremena nastojanja da se ono harmonizira s pravom Europske unije, pravi je trenutak za znanstveno-stručnu analizu odredaba relevantnih zakonskih propisa, ali i objašnjenje teoretskih postavki i osnovnih instituta prava osiguranja. Upravo je te ciljeve na najbolji mogući način ostvario profesor Pavić napisavši djelo kakvog dosada nije bilo u hrvatskoj literaturi prava osiguranja.

Prvi, opći dio knjige, posvećen je teoretskoj, udžbeničkoj obradi materije ugovora o osiguranju. Pisac upoznaje čitatelja s osnovnim pojmovima u osiguranju, klasifikacijom osiguranja i specifičnostima pojedinih vrsta osiguranja. Nakon toga slijedi prikaz povijesnog razvoja osiguranja u svijetu i u Hrvatskoj s posebnim naglaskom na legislativni i organizacijski razvoj ove djelatnosti. Posebno poglavlje posvećeno je pojmu prava osiguranja koje autor definira kao skup pravnih normi koje uređuju gospodarsku djelatnost osiguranja. S obzirom na narav pravnih normi i predmet njihova reguliranja, pisac dijeli cjelokupno pravo osiguranja na statusno, organizacijsko, posredničko, ugovorno te međunarodno privatno pravo osiguranja. Svaku od ovih cjelina zasebno pojašnjava. Isto tako, detaljno opisuje proces i učinke kodifikacije i harmonizacije prava osiguranja.

Centralno mjesto u općem dijelu zauzima obrada svih važnih pitanja vezanih uz sam ugovor o osiguranju. Pisac ponajprije iznosi definicije i obveznopravna obilježja ugovora o osiguranju te objašnjava pravnu narav toga ugovora. Potom iscrpno obrađuje obveznopravne izvore prava osiguranja (zakonske i autonomne) uz navođenje redoslijeda njihove primjene (hijerarhija pravnih izvora).

Drugi, posebni dio knjige, sadrži opširan, cjelovit i sustavan komentar zakonskih odredaba o ugovoru o osiguranju koje nalazimo u Zakonu o obveznim odnosima, Pomorskom zakoniku te Zakonu o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu. Zasebno se analiziraju odredbe relevantnih propisa koje se odnose na pitanje mjerodavnog prava za ugovor o osiguranju (uz odredbe o mjerodavnom

pravu u već spomenutim propisima analiziraju se i relevantne odredbe sadržane u Zakonu o osiguranju). Važnost i složenost ovog pitanja u praksi osiguranja bez sumnje opravdava posebnu pažnju koju mu autor posvećuje.

Sve su zakonske odredbe komentirane iznimno studiozno i argumentirano. Kad god je to potrebno i svrsishodno, komentar sadržava i poredbenu analizu s odgovarajućim propisima drugih zemalja i prava EU, kao i prikaz primjene pojedinih odredaba u sudskoj praksi. U komentarima se poziva i na teoretska stajališta drugih domaćih i stranih pisaca (popis korištene literature sadrži preko 220 djela domaćih i stranih autora). Pri tome autor zadržava vrlo visoku razinu jasnoće i jednostavnosti izričaja.

Vrijednosti djela doprinosi i kazalo pojmova koje sadrži 260 jedinica, čime je čitatelju bitno olakšano pronalaženje objašnjenja vezanih uz konkretne institute prava osiguranja.

Kada u knjizi objašnjava utjecaj pravne znanosti na pravo osiguranja, profesor Pavić ističe da pravna znanost, iako nije formalnopravni izvor prava, može posredno utjecati na donošenje sudskih odluka. Pri tome on naglašava da "...kritičke studije, prijedlozi zakonodavcu i njihovo obrazloženje, znanstveno obrazloženi komentari zakonskih odredaba, poredbenopravne znanstvene studije, znanstveni članci i dr. mogu biti dragocjeni putokaz u primjeni pojedinih pravnih instituta prava osiguranja." Djelo koje je pred nama najbolji je mogući argument u prilog ovome autorovom stajalištu. Radi se o vrhunskom znanstveno-stručnom djelu koje spaja teoretske i praktične aspekte prava osiguranja. Nema nikakve sumnje da je ova knjiga nezaobilazno štivo svima koji su na bilo koji način vezani uz pravo osiguranja - osigurateljima i reosigurateljima, zastupnicima i posrednicima u osiguranju, odvjetnicima, pravosudnim institucijama, visokoškolskim ustanovama itd. Ona može poslužiti kao udžbenik prava osiguranja ali i kao enciklopedijski priručnik. Već sada joj se može prognozirati dugovječnost jer vrhunska kvaliteta znanstvene i stručne obrade pojedinih instituta osiguranja jamči aktualnost ove knjige i u slučaju budućih promjena pojedinih zakonskih propisa. Nama čitateljima, uz zadovoljstvo čitanja, ostaje uputiti iskrene čestitke profesoru Paviću koji je i ovim djelom dokazao da je ponajbolji znanstvenik i stručnjak iz prava osiguranja u Hrvatskoj, pa i šire.

Prof.dr.sc. Jasenko Marin
Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu